

18. maj 2017

Hørings svar på udkast til Pårørendepolitik

Handicaprådet i Roskilde Kommune vil gerne kvittere for, at Roskilde Kommune så hurtigt har fulgt op på opfordringen til at udarbejde en Pårørendepolitik og for både den hidtidige dialog og inddragelse og for muligheden for at komme med bemærkninger her i høringsfasen.

Overordnede bemærkninger

Høringsudkastet tager fat om de to centrale indgangsvinkler, der er i forhold til dette vigtige emne: En aktiv inddragelse af de ressourcer, de pårørende har i forhold til at sikre så god en livskvalitet for de berørte borgere, men samtidig en opmærksomhed og omsorg om de pårørende som en berørt og ofte selv sårbar borger. Det er helt centralt, at der er dette dobbelte fokus, og det understreges udmærket i indledningen.

Derimod virker det lidt mærkeligt, at dette skulle være en vision. En vision er jo normalt et punkt man pejler efter ude tæt på horisonten, hvorimod en målsætning er tættere på den konkrete aktuelle virkelighed. *Vi skal derfor anbefale, at overskriften "Vision" slettes og i linje tre erstattes ordet "vision" af ordet "ønske".*

Det er vigtigt at have fokus på de mange roller pårørende har og de mange livsstadier, hvor pårørende er vigtige for den enkelte borger. Det kan fx være som forældre til et nyfødt handicappet barn, som søskende til en handicappet – både i barndommen, voksenlivet og i den sene del af livet, hvor forældrene er gået bort eller ikke længere magter rollen. Det kan være som ægtefælle til en person, der rammes af et handicap. Endelig kan det være som ægtefælle, barn, nabo, gammel arbejdskollega til en person, som rammes af sygdom eller handicap eller blot mister færdigheder med alderen. Dette beskrives fint i den afsluttende supplerende information. *Det er vigtigt, at dette fremgår klart og tydeligt på kommunens hjemmeside og i en eventuel pjece.*

Åbningstider

Mandag-torsdag	10-15
Fredag	10-14

Telefontider

Mandag-onsdag	08-15
Torsdag	10-17
Fredag	08-14

Med overskriften lægges op til, at denne pårørendepolitik alene adresser dele af dette brede spektrum: Voksenservice og ældreområdet. Set udefra virker det derfor som noget der primært sigter mod den aktuelle organisering af forvaltningen og netop ikke adresserer den brede pårørenderolle gennem hele livet. *Overskriften bør derfor ændres, så der alene står Pårørendepolitik for Roskilde Kommune.*

Vi skal imidlertid kvittere for, at teksten i høringsversionen er blevet mere overskuelig end det første udkast, vi har drøftet, og det er hensigtsmæssigt med opbygningen med kort brødtekst og nogle få overskuelige dotter til uddybning. Vi har nogle imidlertid en række specifikke bemærkninger:

Specifikke bemærkninger

Ad dot 1:

Der er tale om en pårørendepolitik, hvorfor denne gruppe bør være i fokus. Derfor bør første dot ikke være borgerens valg. For uanset om en borger ønsker at inddrage en ægtefælle, barn eller forældre i konkrete ting, så er man pårørende.

Borgerens rettigheder, livskvalitet og tilbud er i fokus i andre dele af Roskilde Kommunes politikområder, hvorfor fokus i denne bør rettes mod målgruppen: De pårørende.

Første dot bør derfor rykkes ned – enten som sidste opsummerende dot eller til brødteksten som en bagvedliggende præmis. Derved vil den pårørende komme i centrum som første dot.

Ad dot 2:

I dot 2 (kommende dot 1) er der fokus på borgerens ”nye liv og nye rammer”. Denne formulering fokuserer målgruppen til de borgere, som på et sent tidspunkt i livet rammes af et handicap eller aldring. Herved mistes den vigtige gruppe, der hedder pårørende til børn.

Uanset om Forvaltningen og lovgivningen måtte opfatte forældre som værende noget helt særligt og derfor ikke omfattet af begrebet pårørende, så er det jo det jo den rolle de har. Og det samme gælder ældre søskende – eller yngre søskende – til et barn med medfødt handicap.

Derfor bør begge forekomster af ordet ”nye” slettes.

Endvidere har ordet ”interesse” i denne sammenhæng en uheldig negativ betydning og ordet muligheder dækker fuldt ud.

Derfor bør ”interesse og” slettes, så der i stedet står ”...ud over egne muligheder.”

Ad dot 3:

Det er godt, der er fokus på at inddrage alle relevante parter, herunder den ekspertise og de netværk, som kan tilbydes gennem foreninger. Både de generelle foreninger og mere diagnose/patientrettede foreninger. Men det er vigtigt igen at have fokus på, at der her er tale om en pårørendepolitik.

Sidste sætning skal vi foreslå omformuleres en lille smule til: *"Kommunen kan enten selv eller via foreninger m.fl. tilbyde relevant støtte til pårørende i mange situationer"*.

Ad dot 4:

Det er vigtigt at have fokus på feedback i forhold til udviklingen af tilbud og kvaliteten heraf – både fra borgeren og de pårørende. Da der er tale om en pårørendepolitik bør indledningen imidlertid justeres, så *pårørende nævnes før borgeren*.

Da dotterne beskriver de overordnede målsætninger er det første sætning, der er den vigtige.

Den sidste sætning *"Dette kan gøres på forskellig måde og det er lokalt, at leder, borgere og pårørende beslutter, hvordan det tilrettelægges"* bør derimod slettes eller flyttes ned som en mere aktiv handlingsopgave der påhviler den enkelte ansvarlige leder i dot 2 (som er dot 7 samlet) under overskriften *"Hvilke politiske mål sætter Byrådet særligt fokus på i de næste par år?"*. Se forslag nedenfor.

Ad dot 6:

Som ovenfor nævnt i forhold til dot 1 bør der være respekt om, at dette er en pårørendepolitik og det bør ligge implicit i såvel Roskilde Kommunes generelle forvaltning og i denne specifikke politik, at der skal være respekt om den enkelte borger. Endvidere er det helt afgørende, at der aftales en klar rollefordeling i de enkelte tilfælde og at der tidligt kommer en dialog med de pårørende.

Derfor bør denne dot justeres, så den lyder: "Den enkelte leder af enhver enhed sørger for en systematik, så der tidligt i forløbet er dialog med pårørende og borgere om ønsker til og muligheder for inddragelse af pårørende samt at der aftales en klar rollefordeling mellem pårørende og medarbejdere med henblik på at fastholde og forbedre både borgerens og pårørendes livskvalitet."

Ad dot 7:

Denne dot justeres ved fusion med sidste sætning fra dot 4 til:

"Den enkelte leder af en enhed har ansvaret for, at der er en systematik og generel information samt opfordring til pårørende om engagement i såvel den pårørendes situation som i enhedens generelle aktiviteter til alle borgere, idet dette kan gøres på forskellig måde. Dette sker lokalt i dialog mellem leder, borger og pårørende."

Ad dot 9:

Side4/4

Det er klart, at der er nogle forvaltningsmæssige præmisser, men det bør være muligt og en forpligtigelse i alle tilfælde at have en dialog med pårørende. Specielt i de tilfælde, hvor en borger af den ene eller anden årsag ikke ønsker en nær pårørende inddraget, er der behov for, at kommunen påtager sig ansvaret for en dialog herom med den pårørende, herunder i forhold til, hvordan kommunen påtager sig ansvaret for borgeren.

Det er endvidere vigtigt, at der også er fokus på pårørende til borgere, der ikke bor på et botilbud, plejecenter, plejebolig eller tilsvarende, men er hjemmeboende m.v.

Derfor skal der tilføjes en formulering i forhold til direkte dialog med pårørende til borgere, der er hjemmeboende m.v.

Afsluttende bemærkninger

Det helt centrale er implementeringen og brugen af Roskilde Kommunes Pårørendepolitik. Der er ikke brug for et papir på kommunens hjemmeside, men en kultur båret i samspil mellem borgere, pårørende og kommunens ansatte. Såvel Handicaprådet som DH og de enkelte tilknyttede organisationer og foreninger deltager meget gerne i arbejdet med at implementere politikken.

Med venlig hilsen

Peter Vonsild